

Kirjallisesti vastattava kysymys E-002602/2025
komissiolle
työjärjestyksen 144 artikla
Maria Ohisalo (Verts/ALE)

Aihe: EU:n kaivannaisjätedirektiivin noudattaminen ja kaivosjätteiden käsittely Suomessa

Kaivannaisteollisuuden jätehuoltoa säännellään EU:ssa kaivannaisjätedirektiiviin perustuvien säädöksin. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaivannaisjätteiden huolto tapahtuu vaarantamatta ihmisten terveyttä ja käyttämättä menetelmiä, joista voi aiheutua vahinkoa ympäristölle, ja erityisesti vaarantamatta vesiä, ilmaa, maaperää sekä eläimistöä ja kasvistoa - myös kaivostoiminnan lopettamisen jälkeen.¹

Suomessa kaivosten vaaralliset jätteet käsitellään usein puutteellisesti eikä kaivosjätteiden pitkäaikaisvaikutuksia selvitetä asianmukaisella tavalla. Esimerkiksi Terrafamen kaivos on tuottanut valtavat kaivannaisjätteen sivukivialueet, jotka aiheuttavat suuronnettomuuden vaaran.² Riskinä on, että sivukivikasoista valuu sadeveden mukana vaarallisia aineita vesistöihin.³

Kaivannaisjätteet ovat ympäristölle vaarallisia jopa satojen vuosien ajan. Vaikka Terrafamen sivukivikasat on määrä peittää kesän 2025 aikana, suunnitelma kaivosjätteen turvalliselle käsittelylle kaivostoiminnan jälkeen ovat puutteellisia ja tältä osin ristiriidassa EU:n kaivannaisjätedirektiivin kanssa.

Lisäksi kaivoksia perustetaan yhä enemmän alueille, joissa esiintyy vähemmän kaivosmineraaleja. Tämä tarkoittaa sitä, että kaivostoiminnassa syntyy enemmän sivukiveä ja jätettä, eikä toiminta ole välttämättä edes taloudellisesti kannattavaa. Ongelma on ajankohtainen, sillä Terrafamen kaivoksen laajennus on valittu CRMA:n strategiseksi projekti.⁴

Kuinka komissio varmistaa, että jäsenmaat noudattavat EU:n kaivannaisjätedirektiiviä, etenkin kaivostoiminnan lopettamisen jälkeen?

Jätetty: 27.6.2025

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32006L0021>

² <https://yle.fi/a/74-20168383>

³ https://www.sll.fi/wp-content/uploads/2024/10/kaivosjateraportti_natunensll_2022.docx-1-1.pdf

⁴ https://single-market-economy.ec.europa.eu/sectors/raw-materials/areas-specific-interest/critical-raw-materials/strategic-projects-under-crma/selected-projects_en